

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ

29-35-69, 628-37-04
21-07-57, 628-90-17

UL. ŻURAWIA 4A, SKR.PT.24
00-503 W A R S Z A W A
TELEFAX: 29-40-89

BS/7/4/93

ROLNICY O ROLNICTWIE I O SWOJEJ POZYCJI W SPOŁECZEŃSTWIE

Komunikat z badań

Warszawa, styczeń 1993 r.

ROLNICY O ROLNICTWIE I O SWOJEJ POZYCJI W SPOŁECZEŃSTWIE

◆ Wśród rolników jest rozpowszechniona opinia, że sytuacja rolnictwa jest zła. Uważają oni, że jest to przede wszystkim wynik:

- warunków ekonomicznych, w których znalazły się gospodarstwa chłopskie,
- nieudolności władz w przewyżczeniu trudności,
- sposobu gospodarowania w rolnictwie.

◆ Większość rolników może wskazać gospodarstwa zagrożone bankructwem, które charakteryzują się przede wszystkim tym, że:

- są prowadzone przez osoby starsze, samotne,
- są prowadzone niedbale, niegospodarnie,
- mają braki w wyposażeniu.

◆ Znaczna część rolników w swoich wypowiedziach przyznaje, że:

- polskie rolnictwo jest nadmiernie rozdrobnione, zacofane, mało wydajne,
- ziemia powinna przechodzić z gospodarstw podupadających do lepszych,
- rolnicy są mało aktywni i przedsiębiorczy.

W opinii większości rolników indywidualnych¹ sytuacja polskiego rolnictwa jest zdecydowanie niedobra. Oczekiwania dotyczące kondycji rolnictwa w roku 1993 są również pesymistyczne². Na podstawie wyników badania można zauważyć występowanie zależności między oceną obecnej sytuacji w rolnictwie i oczekiwanym kierunkiem zmian. Rolnicy, oceniający obecną sytuację jako złą, częściej oczekują jej pogorszenia (lub braku poprawy), natomiast ci, którzy oceniają ją pozytywnie, częściej spodziewają się zmian na lepsze.

Zdaniem większości respondentów, rolnikom wiodło się najlepiej w okresie "gierkowskim" (80% odpowiedzi). Znacznie mniej badanych wskazało na lata osiemdziesiąte (9%) i okres Gomułki (5%). Zaledwie 1% respondentów uznał, że najlepszy okres dla rolnictwa zaczął się po roku 1990³.

Wskazanie przez 80% respondentów okresu "gierkowskiego" jako najbardziej sprzyjającego rolnictwu świadczy o obecnych niepokojach o przyszłość. Jest to więc wybór nie tyle okresu korzystnego dla rolnictwa, ile "najmniejszego zła", przy czym odpowiedzi respondentów były uwarunkowane niewątpliwie upływem czasu.

---

¹ Badanie "Rolnicy '92" przeprowadzono w dniach 20-29 listopada 1992 r. na 997-osobowej, ogólnopolskiej próbie kwotowo-losowej gospodarstw rolnych.

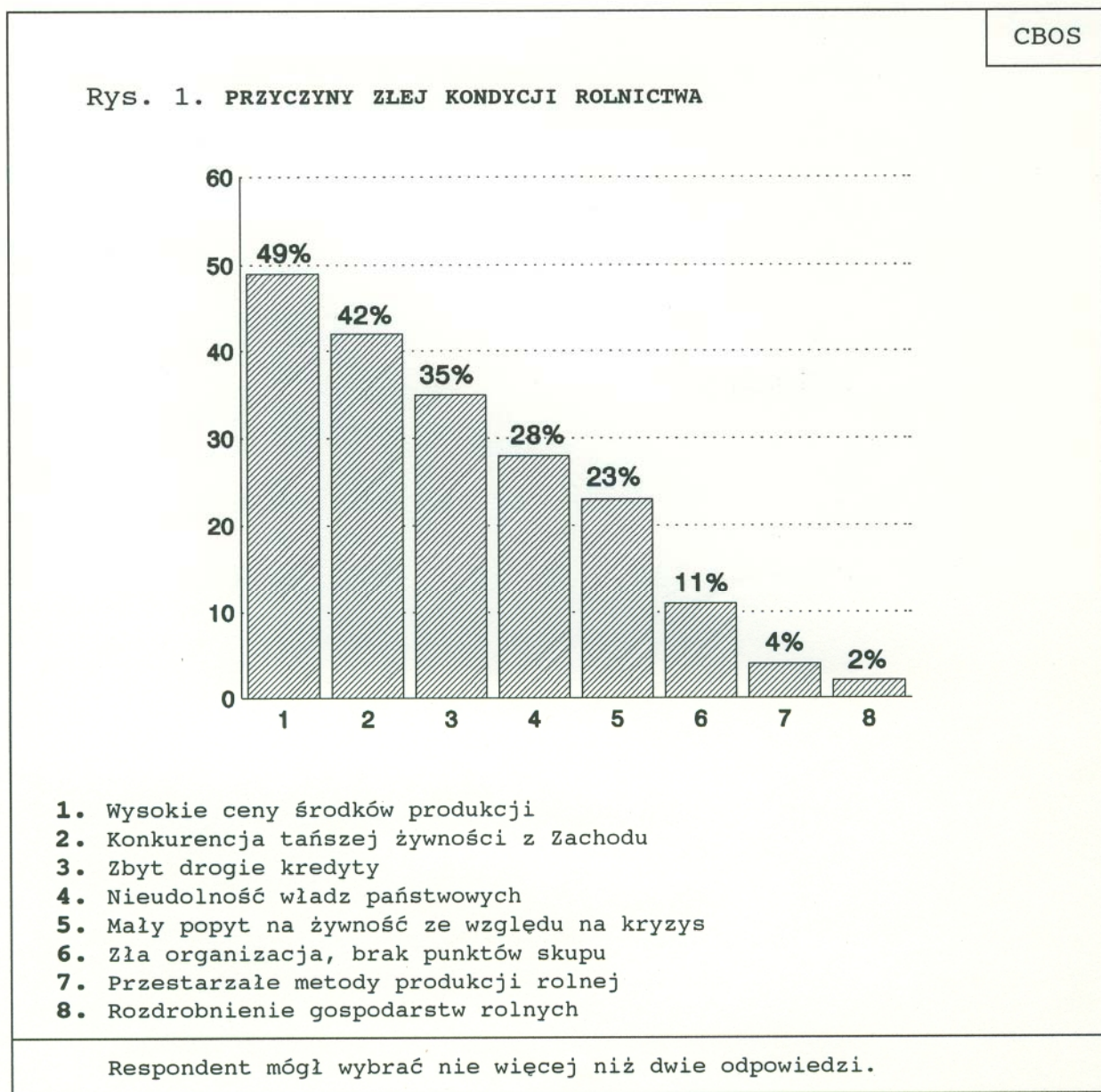
² Zob. komunikat CBOS "Rolnicy o sytuacji rolnictwa i warunkach życia na wsi", styczeń 1993 r.

³ Najlepiej oceniany obecnie przez rolników okres "gierkowski" spowodował likwidację w latach 1970-1978 około 520 tys. gospodarstw prywatnych, przepływ do tzw. sektora uspołecznionego ziemi i rozgoryczenie rolników, którego efektem była walka o tzw. zapis konstytucyjny trwałości gospodarstw chłopskich.

Przyczyny złej sytuacji w rolnictwie

Wśród przyczyn złej kondycji rolnictwa w opinii respondentów zdecydowanie na czoło wysuwają się warunki zewnętrzne, ekonomiczne, a więc takie, na które rolnicy nie mają wpływu. Są to przede wszystkim ceny środków produkcji, konkurencja importu żywności i wysokie oprocentowanie kredytów (rys. 1).

Zwraca uwagę, że oprocentowanie kredytów w hierarchii wymienianych przyczyn, mimo nagłośnienia w środkach przekazu, znalazło się dopiero na trzecim miejscu. (Może to mieć związek z faktem, że zaledwie 7% badanych rolników jest zadłużonych w wyniku inwestowania w budynki i maszyny.) Do przyczyn związanych z warunkami zewnętrznymi wobec rolnictwa można zaliczyć również mały popyt na żywność wynikający ze zmniejszenia dochodów ludności.

Druga grupa przyczyn za złą sytuację w rolnictwie obciąża szeroko rozumiane władze, odpowiedzialne za organizację zaplecza społeczno-ekonomicznego gospodarstw chłopskich. Wśród tych wypowiedzi najczęściej występuje opinia ogólnikowa - nieudolność władz państwowych. Wydaje się, że zarówno te odpowiedzi, jak i konkretniejsze, zwracające uwagę na braki w organizacji obsługi rolnictwa, punktów skupu itp., wskazują na odczuwanie inercji w podejmowaniu działań zmierzających do poprawy sytuacji.

Zdecydowanie najrzadziej respondenci wskazywali na przyczyny tkwiące w samym rolnictwie. W pytaniu wymieniono dwie z nich: przestarzałe metody produkcji i rozdrobnienie gospodarstw. Żadnej z nich nie wskazało więcej niż 5% badanych.

Względna waga wymienionych grup przyczyn jest jednak różna. Każdy z badanych mógł wybrać dwie, jego zdaniem najważniejsze przyczyny. Ponad 3/4 wyborów wskazywało różne aspekty trudnych warunków ekonomicznych, 20% - nieudolność władz i dezorganizację struktur społeczno-gospodarczych, a tylko 3% dotyczyło wad tkwiących wewnątrz rolnictwa. W sumie więc trudna sytuacja w rolnictwie jest, zdaniem ankietowanych, wynikiem warunków ekonomicznych, w których znalazły się gospodarstwa chłopskie, nieudolności władz w przewyżnianiu tych trudności oraz struktury i sposobu gospodarowania w rolnictwie.

Dlaczego gospodarstwa bankrutują?

Zła sytuacja w rolnictwie powinna więc prowadzić część rolników do wycofywania się z produkcji, likwidacji gospodarstwa, a więc do zjawisk potocznie określanych jako bankructwo gospodarstwa. Badanym zadano pytanie, czy w ich okolicy są gospodarstwa rolne zagrożone upadkiem. Ponad połowa respondentów odpowiedziała, że zna takie gospodarstwa, 32% - że nie zna, reszta wybrała kategorię "trudno powiedzieć".

Respondentów, którzy odpowiedzieli, że w ich okolicy są takie gospodarstwa, zapytano, czym się one charakteryzują. Spośród cech gospodarstw zagrożonych upadkiem przede wszystkim były wymieniane elementy charakterystyki związane ze sposobem gospodarowania:

- ◆ 28% respondentów określiło te gospodarstwa jako prowadzone przez ludzi starych, samotnych, bez następców;
- ◆ 11% - jako prowadzone niedbale, niegospodarnie, przez osoby leniwe, nadużywające alkoholu itp.

Opisywano także gospodarstwa zagrożone bankructwem z powodu złego wyposażenia, których trudności wiążą się z:

- ▶ brakiem maszyn i budynków - 11%
- ▶ brakiem rąk do pracy - 6%
- ▶ brakiem pieniędzy na bieżące zakupy środków produkcji, naprawy maszyn itp. - 6%.

Relatywnie rzadziej były wymieniane przyczyny związane bezpośrednio ze zmienionymi warunkami gospodarowania w wyniku reformowania gospodarki narodowej. Wśród nich najczęściej był wskazywany problem zadłużenia, którego rolnicy nie są w stanie spłacić (15%).

W grupie tej znalazły się mało liczne, lecz warte podkreślenia wypowiedzi dotyczące zagrożenia upadkiem niektórych gospodarstw wysoko wyspecjalizowanych i przez to silnie uzależnionych od rynku (wymieniło je 2% respondentów).

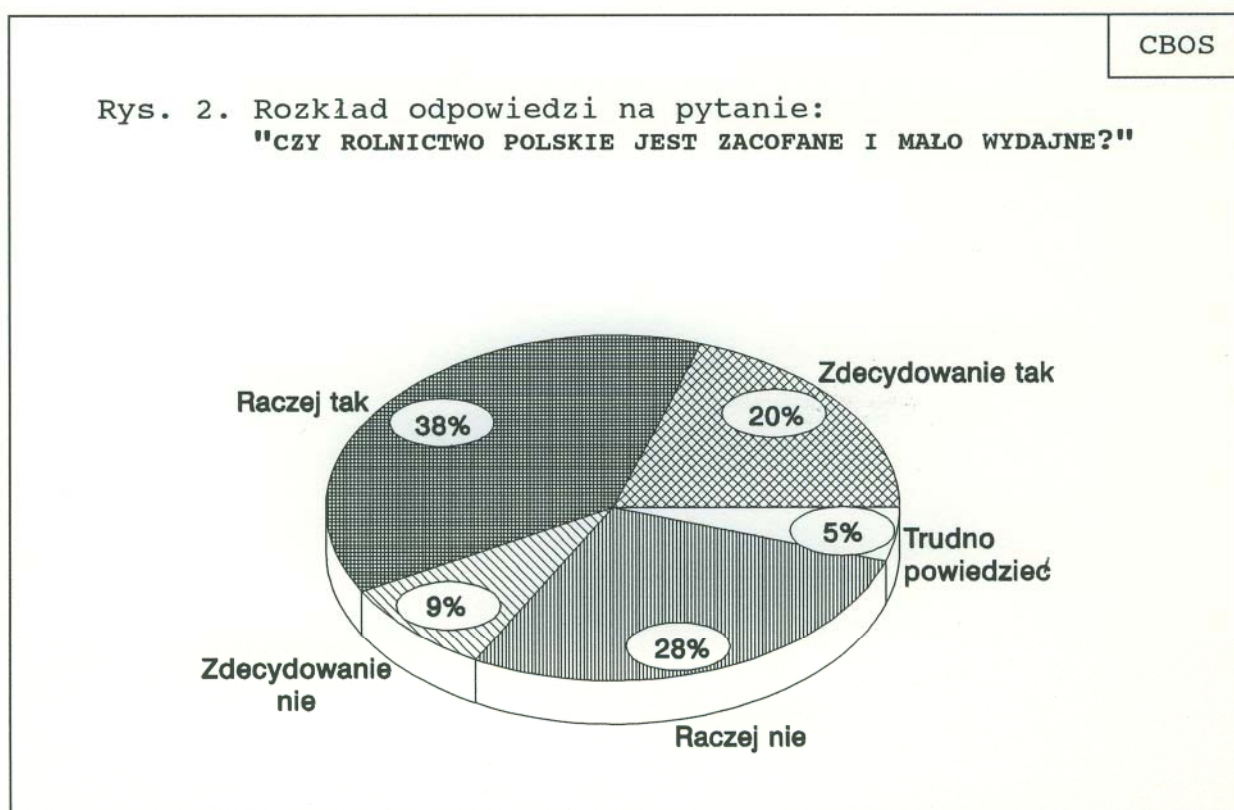
Ogólnie można stwierdzić, że badani jako przyczyny ewentualnego upadku niektórych gospodarstw częściej wymieniali problemy związane z niewłaściwym gospodarowaniem niż z warunkami ekonomicznymi.

Część respondentów, charakteryzując gospodarstwa zagrożone upadkiem, posługiwała się kategorią wielkości gospodarstwa. Zdecydowanie więcej ankietowanych uważa, że bankructwo zagraża gospodarstwom drobnym (33% wskazań) niż średnim (7%) i dużym (6%).

Z przedstawionych danych wynika, że wśród rolników jest rozpowszechniona ocena sytuacji rolnictwa jako złej, przy czym wiąże się to z warunkami gospodarowania wynikającymi z reformowania gospodarki oraz niesprawności szeroko rozumianych władz; dostrzeganie związku między oceną sytuacji w rolnictwie a oceną jego sprawności i wad strukturalnych pojawia się w badaniach tylko marginalnie.

Opinie rolników o rolnictwie

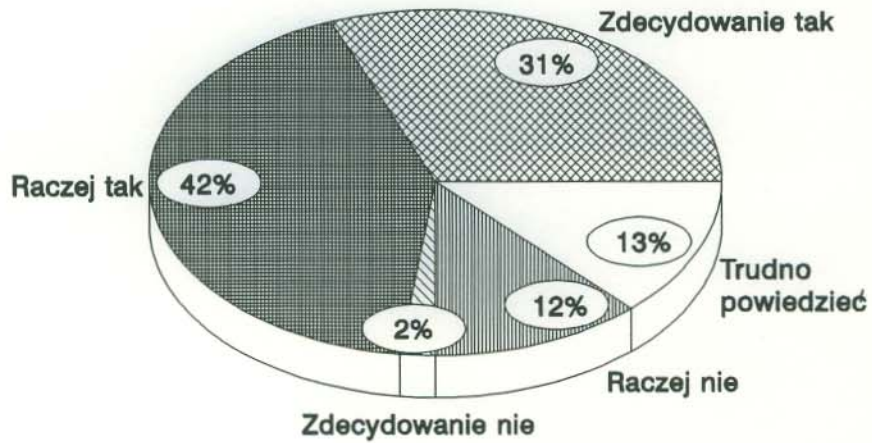
Ci sami rolnicy zapytani wprost o ocenę rolnictwa okazują się znacznie bardziej krytyczni w stosunku do niego. Ze stwierdzeniem, że rolnictwo polskie jest zacofane i mało wydajne, zgadza się 58% respondentów, przeciwnego zdania jest 37% badanych, ale zaledwie 9% w sposób zdecydowany się z tym nie zgadza (rys. 2).

Niemal 3/4 respondentów przyznaje, że w Polsce jest zbyt dużo małych gospodarstw, podczas gdy przeciwnego zdania jest tylko 14% badanych (rys. 3).

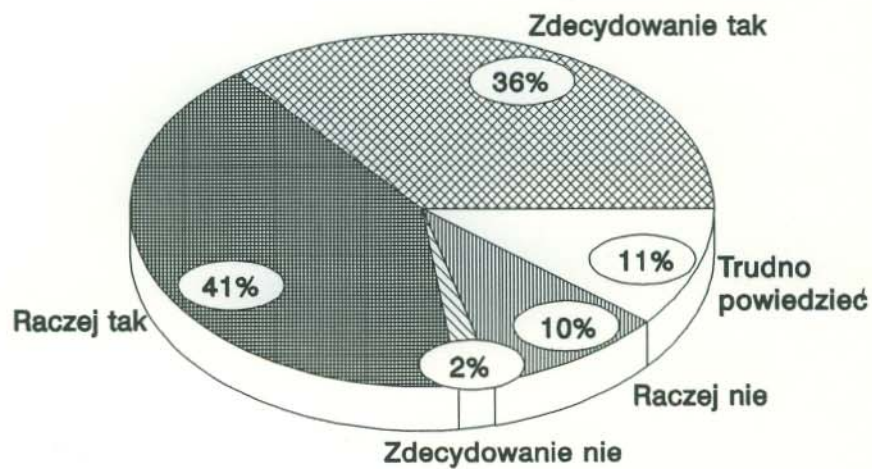

Rys. 3. Rozkład odpowiedzi na pytanie:
"CZY W POLSCE JEST ZBYT DUŻO MAŁYCH GOSPODARSTW?"

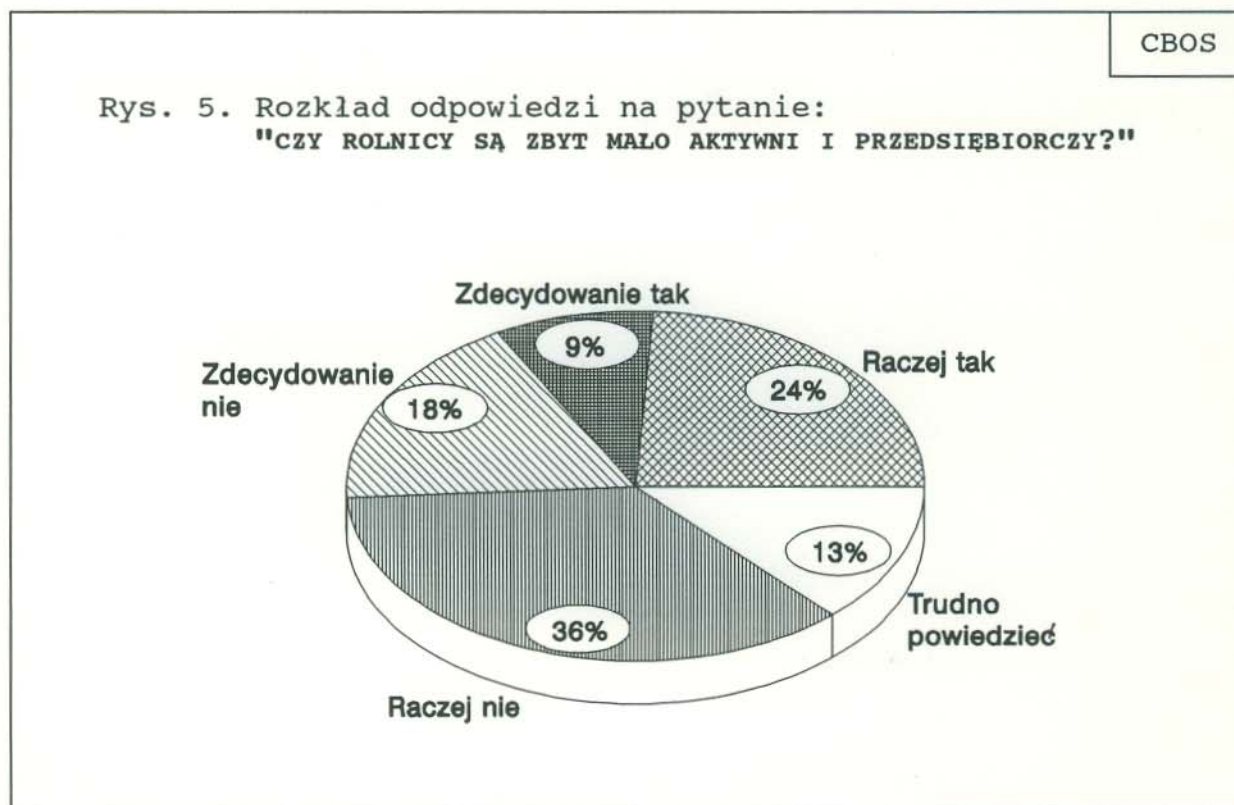

Większość respondentów obawia się o przyszłość rolnictwa (a nie gospodarstwa), a jednocześnie 77% z nich przyznaje, że ziemia musi przepływać z gospodarstw podupadających do lepszych, a więc pośrednio, że upadek części gospodarstw jest koniecznością (rys. 4).

Rys. 4. Rozkład odpowiedzi na pytanie:
"CZY ZIEMIA MUSI PRZECHODZIĆ Z GOSPODARSTW
PODUPADAJĄCYCH DO LEPSZYCH?"

Wypowiadając się na temat przyczyn potencjalnego upadania gospodarstw znaczna część respondentów zwracała uwagę na zagrożenie upadkiem w wyniku złego gospodarowania. Koresponduje to z odpowiedziami na pytanie: "Czy zgadza się Pan(i) ze stwierdzeniem, że rolnicy są mało aktywni i przedsiębiorczy?" Z cytowanym stwierdzeniem zgodziło się 33% badanych, przy czym 9% w sposób zdecydowany (rys. 5).

Spośród wymienionych czterech wad strukturalnych polskiego rolnictwa (rozdrobnienie, zacofanie technologiczne, brak mechanizmów przepływu ziemi z gospodarstw słabych do mocniejszych ekonomicznie i mała przedsiębiorczość rolników) zaledwie 6% respondentów nie dostrzeżę żadnej, a 16% tylko jedną z nich (patrz tabela). Są to przede wszystkim rolnicy starsi, charakteryzujący się niższym poziomem wykształcenia, utrzymujący się poza dochodami z rolnictwa z tzw. dochodów niezarobkowych (renty, emerytury). Stosunkowo często użytkują oni gospodarstwa niewielkie, położone w strefach podmiejskich lub w pobliżu większych miast, o niskiej wartości produkcji towarowej.

Charakterystyka wybranych grup respondentów z punktu widzenia stopnia krytycyzmu wobec struktury polskiego rolnictwa (w %)

Grupa respondentów	Rozkład procentowy respondentów według liczby wymienianych "wad" rolnictwa					Ogółem 100%=
	0	1	2	3	4	
Ogółem	6	16	27	32	19	997
Wiek						
do 34 lat	6	9	30	35	19	191
55 lat i więcej	11	17	24	32	17	307
Wykształcenie						
nie więcej niż podstawowe	7	19	25	31	18	505
co najmniej średnie	2	12	26	33	27	168
Obszar użytkowanego gospodarstwa						
do 2 ha	7	13	30	32	18	566
ponad 2 ha	5	16	21	32	26	168
Ocena własnych warunków materialnych						
złe	9	17	28	30	16	387
dobre	5	7	20	39	29	82
Ocena kierunku rozwoju sytuacji w rolnictwie						
dobry kierunek	5	7	29	32	28	87
zły kierunek	6	17	28	32	17	453
trudno powiedzieć	8	17	23	31	20	143
Ocena kierunku rozwoju sytuacji w kraju						
dobry kierunek	1	14	21	30	35	115
zły kierunek	6	16	29	32	16	717
trudno powiedzieć	8	16	22	34	19	165

Nieco ponad połowa respondentów (51%) dostrzega trzy lub wszystkie cztery spośród wymienionych wad. W grupie tej jest relatywnie dużo chłopów-robotników, rolników młodych, z wykształceniem średnim lub wyższym od średniego, oraz takich, którzy użytkują gospodar-

stwa większe obszarowo. Postawy krytyczne wobec struktury rolnictwa stosunkowo częściej występują w rejonach o mieszanej, sektorowej strukturze rolnictwa (rolnictwo państwowe i prywatne) oraz w rejonie gospodarstw chłopsko-robotniczych (południe kraju).

Wśród respondentów charakteryzujących się mniej krytyczną postawą wobec struktury rolnictwa występuje tendencja do negatywnej oceny własnych warunków materialnych. Na pytania dotyczące oceny rozwoju sytuacji w kraju i w rolnictwie częściej niż inni odpowiadają "trudno powiedzieć". Respondenci krytyczni wobec struktury rolnictwa częściej niż pozostali oceniają swoją sytuację materialną jako dobrą, częściej też akceptują zmiany zachodzące w kraju (i w rolnictwie).

Reasumując, znaczna grupa respondentów zapytana wprost przyznaje, że rolnictwo polskie ma wady strukturalne, jest rozdrobnione, nieefektywne. Część rolników wykazuje małą aktywność, a poprawa tej sytuacji musi się wiązać z upadaniem gospodarstw słabszych i przepływem ziemi do gospodarstw ekonomicznie silniejszych. Mimo to nie wszyscy są przekonani o konieczności utrzymywania warunków gospodarowania, które w założeniu mają prowadzić do tych przemian, lub też o adekwatności istniejących warunków gospodarowania i celów strukturalnych, które należy osiągnąć.

Ocena polityki rolnej rządu

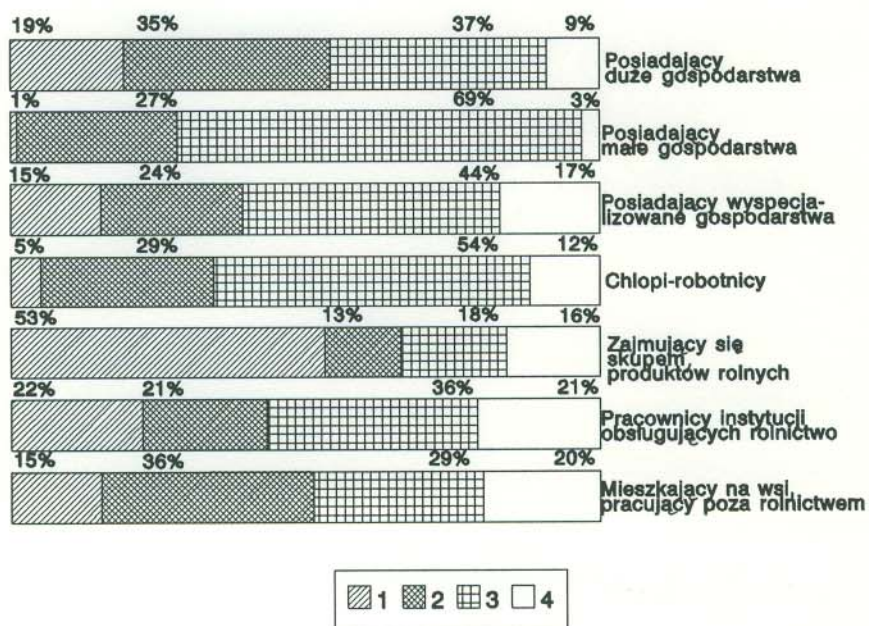
Krytyczne opinie o sytuacji w polskim rolnictwie potwierdzają także oceny polityki rolnej. Na pytanie: "Czy Pana(i) zdaniem, obecna polityka gospodarcza rządu spowoduje rozwój rolnictwa czy przyczyni się do jego upadku" 71% respondentów odpowiedziało, że prowadzi do upadku, a tylko w opinii 10% badanych polityka ta sprzyja rozwojowi rolnictwa. Pozostali nie zajęli stanowiska w tej sprawie.

Zdaniem respondentów, efektem obecnych warunków gospodarowania jest wzrost polaryzacji dochodowej gospodarstw chłopskich. Dwie trzecie badanych sądzi, że w Polsce bogate gospodarstwa stają się coraz bogatsze, a biedne coraz biedniejsze. Przeciwnego zdania jest 26% badanych. Jednocześnie, odpowiadając na inne pytanie, 67% respondentów uważa, że należy ograniczyć dochody najlepiej zarabiających, podczas gdy 26% ma odmienne zdanie. Wydaje się więc, że rolnicy - choć dostrzegają wady strukturalne rolnictwa i konieczność zmian - nie są skłonni akceptować kosztów tych przekształceń. Ten brak zgody na przekształcenia strukturalne, których konieczność dostrzega znaczna część badanych, wiąże się zapewne z poczuciem zagrożenia oraz zakorzenionymi poglądami egalitarnymi, pozostającymi w sprzeczności z zasadniczym kierunkiem przemian strukturalnych. Przemiany te, co respondenci sami zauważają, muszą prowadzić do selekcji gospodarstw na efektywne - o wzrastającej zamożności i nieefektywne - biedniejące, a w dalszej perspektywie znikające z obrazu gospodarczego wsi.

Chociaż większość respondentów uważa, że gospodarstwa zamożniejsze stają się jeszcze bardziej zamożne, zapytani jednak, którzy właściciele gospodarstw zyskują na polityce gospodarczej rządu, stwierdzają w większości, że tracą na niej zarówno właściciele gospodarstw dużych, jak i małych, wyspecjalizowanych i chłopsko-robotniczych (choć w nierównym stopniu).

Rys. 6. Rozkład odpowiedzi na pytanie:
"JACY LUDZIE ZYSKALI, A JACY STRACILI NA SKUTEK
POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU?"

- 1 - zyskali
- 2 - ani nie zyskali, ani nie stracili
- 3 - stracili
- 4 - trudno powiedzieć

Badania nie pozwoliły rozstrzygnąć, czy w ocenie respondentów zamożność gospodarstwa jest kategorią niezależną od wyróżnionych typów gospodarstw, czy też stwierdzenie o polaryzacji gospodarstw ma charakter ogólnikowej deklaracji, podobnie jak przekonanie, że na prowadzonej polityce tracą wszyscy rolnicy.

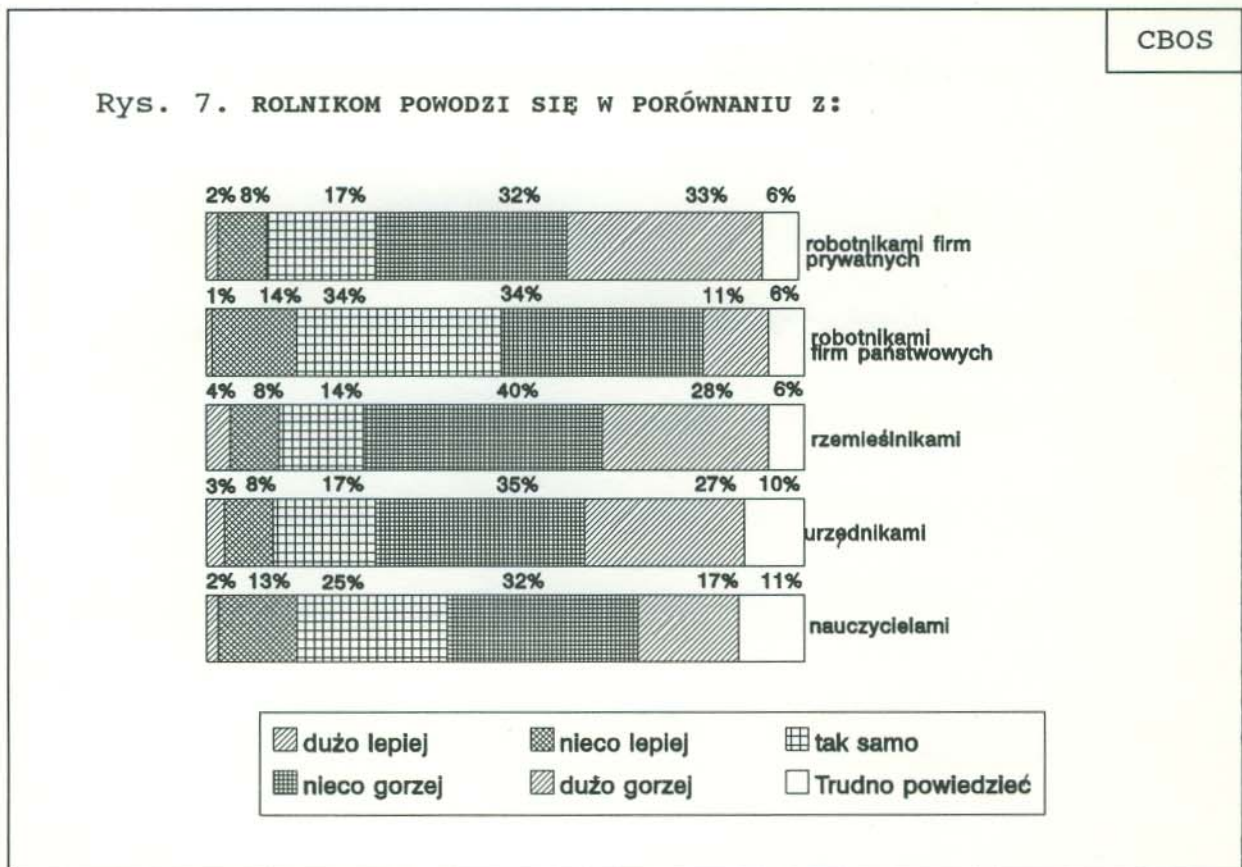
Ogólnie można powiedzieć, że w ocenach rolników polityka gospodarcza jest niekorzystna dla wszystkich grup gospodarstw, przy czym mniej tracą gospodarstwa większe i wyspecjalizowane, więcej zaś - małe i chłopsko-robotnicze.

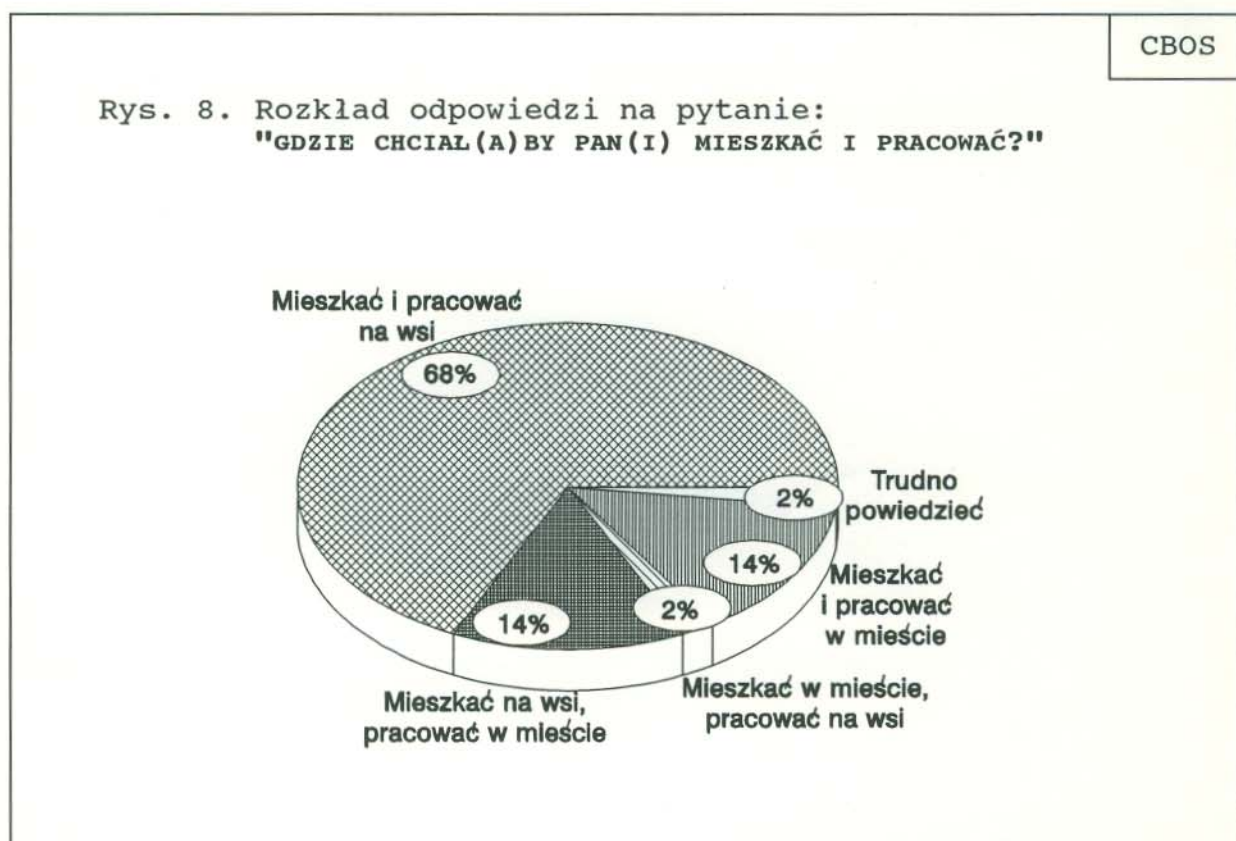
Zdaniem większości respondentów (78%) w przyszłości w rolnictwie polskim powinny przeważać gospodarstwa rodzinne, jednak większe niż obecnie. Spośród pozostałych badanych 10% uważa, że powinny dominować gospodarstwa wielkie, oparte na najemnej sile roboczej, a zdaniem 3% - gospodarstwa drobne. Około 3% respondentów charakteryzuje przyszłą strukturę rolnictwa w innych, nie obszarowych kategoriach, a 5% nie ma wyrobionego poglądu na ten temat.

Pozycja rolników w społeczeństwie

Większość respondentów uważa, że rolnikom powodzi się gorzej niż innym grupom zawodowym (rys. 7).

Respondenci oceniają więc swoją pozycję w społeczeństwie, rozpatrywaną z punktu widzenia zamożności, jako relatywnie niską. Wydaje się jednak, że nie jest to związane z poczuciem krzywdy, skoro jednocześnie na pytanie: "Gdyby miał(a) Pan(i) obecnie możliwość takiego wyboru, to czy wolal(a) by Pan(i) mieszkać i pracować w mieście czy na wsi", zdecydowana większość wybiera wieś zarówno jako miejsce zamieszkania, jak i pracy (rys. 8).

*

*

*

Najbardziej ogólne wnioski wynikające z badania, a dotyczące opinii rolników o rolnictwie, sprowadzają się do obserwacji, że znaczna część respondentów dostrzega wady strukturalne polskiego rolnictwa i konieczność zmian w tym zakresie. Jednocześnie odnoszą się oni bardzo krytycznie do prowadzonej polityki rolnej, którą oceniają jednoznacznie jako prowadzącą do pogorszenia sytuacji w rolnictwie. Wydaje się, że o ile znaczna część rolników jest skłonna przynajmniej werbalnie uznać konieczność przebudowy struktur rolniczych, o tyle do wyjątków należą tacy, którzy akceptują jednocześnie koszty związane z tą przebudową.

ANEKS

Tabela 1. Co przede wszystkim jest przyczyną trudnej sytuacji w polskim rolnictwie?

(%)

	Kryzys gospodarczy	Konkurencja zach. żywności	Zła org. zaplecza roln.	Nieudolność władz państw.	Zbyt drogie środki prod.	Zbyt drogie kredyty	Przestarzałe metody produkcji	Inne	Liczba osób
Ogółem	23	42	11	28	50	35	4	3	993
Płeć									
Mężczyźni	22	43	11	30	49	35	4	3	738
Kobiety	25	41	11	24	51	36	5	4	253
Wiek									
do 24 lat	36	54	21	14	46	21	0	4	28
25-34	25	45	10	26	49	34	4	4	163
35-44	24	43	10	23	52	40	4	2	277
45-54	20	41	12	28	51	39	5	2	219
55-64	20	43	9	36	48	33	5	4	198
65 lat i więcej	22	36	17	34	48	27	5	6	107
Wykształcenie									
Podstawowe	19	40	12	31	50	36	4	3	504
Zasadnicze zawodowe	25	42	12	25	51	37	4	3	321
Średnie	28	50	7	26	46	30	5	6	145
Pomaturalne lub wyższe	30	48	4	22	48	39	4	4	23
Powierzchnia użytkowa gosp.									
Do 2.4 ha	21	41	16	26	47	34	6	6	309
2.5 do 5.4 ha	28	43	9	30	49	33	4	2	254
5.5 ha do 10.4 ha	21	41	9	29	52	38	3	3	254
10.5 ha i więcej	20	48	9	28	51	38	4	1	168
Główne źródło utrzymania rodziny									
Praca we własnym gosp.	23	43	11	27	52	35	4	2	621
Praca poza gospodarstwem	23	49	13	28	45	32	5	4	195
Źródła niezarobkowe	20	35	10	31	47	39	6	7	175
Grupa społ.-zaw. respondenta									
Rolnicy	23	41	10	28	52	36	4	3	817
Chłopi-robotnicy	22	50	16	28	39	34	5	4	172
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek									
Brak produkcji na rynek	20	41	10	26	50	35	7	6	211
Niska	22	45	12	29	45	35	4	4	239
Średnia	23	47	12	30	50	34	3	1	341
Wysoka	27	35	11	24	53	38	5	4	185
Region									
Północny	14	39	12	34	49	47	5	0	59
Zachodni	26	34	7	24	51	44	4	7	68
Środkowozachodni	24	41	7	26	54	45	2	1	123
Środkowy	23	36	17	29	52	37	4	2	163
Wschodni	16	49	8	31	50	36	4	2	211
Południowo-wschodni	29	46	7	25	49	33	6	4	251
Południowo-zachodni	24	42	25	31	41	18	6	8	118
Regiony według przewagi gospodarstw:									
tradycyjnych	22	44	9	31	50	35	4	2	445
nowoczesnych	23	48	9	22	49	46	2	2	65
podmiejskich	20	40	30	26	39	35	4	6	105
państwowych	22	36	14	28	46	38	5	5	148
prow. przez chłopów-robot.	26	43	6	25	55	32	5	4	230
Ocena własnych war. mater.									
Złe	21	43	9	33	45	36	4	3	384
Średnie	23	42	11	26	53	35	5	3	525
Dobre	26	41	22	20	50	35	2	4	82
Ocena rozw.syt.w rolnictwie									
Poprawa sytuacji	24	38	10	24	56	37	2	1	86
Brak zmiany	26	46	12	24	50	32	6	3	313
Pogorszenie sytuacji	23	41	9	32	49	37	3	3	451
Trudno powiedzieć	14	42	17	25	48	37	7	5	142
Ocena kier.rozw.syt.w kraju									
Dobry kierunek	23	42	14	25	46	39	7	4	113
Zły kierunek	23	42	9	30	51	36	4	3	716
Trudno powiedzieć	23	45	17	21	48	30	6	5	164

Tabela 2. Czy w Pana(i) okolicy są gospodarstwa rolne, którym obecnie grozi całkowity upadek, bankructwo? (%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	58	32	10	997
Płeć				
Mężczyźni	60	31	9	742
Kobiety	51	35	14	253
Wiek				
do 24 lat	46	50	4	28
25-34	59	31	10	163
35-44	58	33	10	278
45-54	58	30	11	220
55-64	59	30	12	200
65 lat i więcej	57	32	11	107
Wykształcenie				
Podstawowe	57	33	11	505
Zasadnicze zawodowe	58	31	11	324
Średnie	61	30	10	145
Pomaturalne lub wyższe	57	39	4	23
Powierzchnia użytkowa gosp.				
Do 2.4 ha	55	32	13	311
2.5 do 5.4 ha	58	33	9	255
5.5 ha do 10.4 ha	56	33	11	254
10.5 ha i więcej	64	29	7	168
Główne źródło utrzymania rodziny				
Praca we własnym gosp.	58	33	9	622
Praca poza gospodarstwem	57	30	12	195
Źródła niezarobkowe	58	29	12	178
Grupa społ.-zaw. respondenta				
Rolnicy	58	32	10	821
Chłopi-robotnicy	59	30	11	172
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek				
Brak produkcji na rynek	50	34	17	212
Niska	59	29	12	240
Średnia	63	30	6	341
Wysoka	58	35	7	187
Region				
Północny	61	34	5	59
Zachodni	62	26	12	68
Środkowozachodni	53	33	14	124
Środkowy	49	41	10	163
Wschodni	62	28	10	211
Południowo-wschodni	62	28	10	253
Południowo-zachodni	55	34	11	119
Regiony według przewagi gospodarstw:				
tradycyjnych	59	31	9	446
nowoczesnych	39	44	17	66
podmiejskich	54	36	10	106
państwowych	64	27	9	148
prow. przez chłopów-robot.	58	30	12	231
Ocena własnych war. mater.				
Złe	59	29	12	387
Średnie	58	32	9	526
Dobre	50	43	7	82
Ocena rozw.syt.w rolnictwie				
Poprawa sytuacji	61	32	7	87
Brak zmiany	50	40	10	313
Pogorszenie sytuacji	63	26	11	453
Trudno powiedzieć	57	30	13	143
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	57	36	8	115
Zły kierunek	59	32	9	717
Trudno powiedzieć	53	30	17	165

Tabela 3. Jakim gospodarstwom, w Pana(i) okolicy (proszę je opisać) grozi całkowity upadek, bankructwo?
 1 - małym gospodarstwom, 2 - gospodarstwom, w których brak siły roboczej,
 3 - gospodarstwom zadłużonym, 4 - gospodarstwom prowadzonym niedbale, nieudolnie,
 5 - gospodarstwom biednym, nie zmechanizowanym, 6 - innym

(%)

	1	2	3	4	5	6	Liczba osób
Ogółem	32	33	14	11	16	32	594
Płeć							
Mężczyźni	33	32	17	12	16	31	452
Kobiety	29	36	7	8	16	36	140
Wiek							
do 24 lat	25	17	25	17	33	33	12
25-34	40	23	16	11	24	36	95
35-44	28	36	19	14	13	32	166
45-54	35	32	16	12	14	28	133
55-64	30	32	9	8	16	34	122
65 lat i więcej	31	46	8	8	15	29	65
Wykształcenie							
Podstawowe	33	32	14	11	15	30	300
Zasadnicze zawodowe	35	38	12	11	19	32	193
Średnie	26	25	21	14	14	36	87
Pomaturalne lub wyższe	21	21	14	7	14	57	14
Powierzchnia użytkowa gosp.							
Do 2.4 ha	36	34	8	11	12	37	181
2.5 do 5.4 ha	29	39	12	7	19	29	154
5.5 ha do 10.4 ha	35	33	16	11	13	30	142
10.5 ha i więcej	27	22	27	17	21	30	109
Główne źródło utrzymania rodziny							
Praca we własnym gosp.	34	31	20	14	16	28	363
Praca poza gospodarstwem	27	37	6	8	18	39	117
Źródła niezarobkowe	34	35	6	6	16	37	113
Grupa społ.-zaw. respondenta							
Rolnicy	32	33	16	11	16	30	487
Chłopi-robotnicy	31	30	9	9	18	38	105
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek							
Brak produkcji na rynek	38	26	8	7	16	45	111
Niska	36	31	14	10	16	25	146
Średnia	31	35	15	13	16	31	221
Wysoka	27	36	20	14	19	29	108
Region							
Północny	40	11	20	34	14	37	35
Zachodni	26	21	26	9	13	53	47
Środkowozachodni	23	15	30	26	26	35	66
Środkowy	19	46	8	14	11	29	80
Wschodni	26	33	23	10	16	24	137
Południowo-wschodni	39	44	3	4	18	33	165
Południowo-zachodni	56	25	6	2	13	28	64
Regiony według przewagi gospodarstw:							
tradycyjnych	26	35	20	16	16	24	270
nowoczesnych	12	19	23	12	27	58	26
podmiejskich	37	37	2	2	11	42	62
państwowych	44	13	21	16	12	39	98
prow. przez chłopów-robot.	38	42	4	2	20	33	138
Ocena własnych war. mater.							
Złe	32	29	16	8	20	35	237
Średnie	31	36	13	13	14	31	315
Dobre	43	33	17	17	12	21	42
Ocena rozw.syt.w rolnictwie							
Poprawa sytuacji	38	27	14	4	14	34	56
Brak zmiany	37	34	19	13	15	31	163
Pogorszenie sytuacji	30	33	14	12	18	31	288
Trudno powiedzieć	27	31	6	9	14	35	86
Ocena kier.rozw.syt.w kraju							
Dobry kierunek	41	26	19	10	18	28	68
Zły kierunek	31	33	15	11	17	30	430
Trudno powiedzieć	31	33	7	11	14	41	96

Tabela 4. Jakie gospodarstwa powinny w przyszłości przeważać w Polsce?

(%)

	Male	Większe, ale rodzinne	Większe, zatrudnia- jące pra- cowników	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	3	79	10	8	996
Płeć					
Mężczyźni	4	82	8	7	741
Kobiety	3	70	17	10	253
Wiek					
do 24 lat	0	79	14	7	28
25-34	4	82	9	5	163
35-44	2	82	10	5	278
45-54	5	76	10	9	220
55-64	4	77	10	9	199
65 lat i więcej	4	72	10	14	107
Wykształcenie					
Podstawowe	5	75	10	10	505
Zasadnicze zawodowe	3	83	8	6	323
Średnie	1	78	14	7	145
Pomaturalne lub wyższe	0	91	4	4	23
Powierzchnia użytkowa gosp.					
Do 2.4 ha	6	74	13	7	311
2.5 do 5.4 ha	2	79	9	10	255
5.5 ha do 10.4 ha	3	81	9	7	253
10.5 ha i więcej	2	82	8	8	168
Główne źródło utrzymania rodziny					
Praca we własnym gosp.	3	81	8	8	621
Praca poza gospodarstwem	3	74	15	7	195
Źródła niezarobkowe	6	76	12	6	178
Grupa społ.-zaw. respondenta					
Rolnicy	4	79	9	8	820
Chłopi-robotnicy	3	76	15	6	172
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek					
Brak produkcji na rynek	4	76	11	8	212
Niska	2	77	13	8	240
Średnia	5	77	10	8	340
Wysoka	2	87	7	5	187
Region					
Północny	2	80	8	10	59
Zachodni	3	72	22	3	68
Środkowozachodni	4	85	6	5	124
Środkowy	3	77	12	8	163
Wschodni	6	78	5	11	210
Południowo-wschodni	3	82	6	9	253
Południowo-zachodni	1	71	24	4	119
Regiony według przewagi gospodarstw:					
tradycyjnych	4	78	8	9	445
nowoczesnych	5	86	6	3	66
podmiejskich	2	76	14	8	106
państwowych	3	73	19	5	148
prow. przez chłopów-robot.	3	81	8	8	231
Ocena własnych war. mater.					
Złe	4	78	10	9	386
Średnie	3	79	10	8	526
Dobre	5	77	12	6	82
Ocena rozw.syt.w rolnictwie					
Poprawa sytuacji	5	78	11	6	87
Brak zmiany	2	81	11	6	313
Pogorszenie sytuacji	4	78	11	7	452
Trudno powiedzieć	3	76	6	15	143
Ocena kier.rozw.syt.w kraju					
Dobry kierunek	3	78	14	5	115
Zły kierunek	3	78	10	8	716
Trudno powiedzieć	4	82	6	8	165

Tabela 5. Czy zgadza się Pan(i) z opinią, że polskie rolnictwo jest zacofane i mało wydajne?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	59	37	5	994
Płeć				
Mężczyźni	57	39	4	739
Kobiety	64	30	5	253
Wiek				
do 24 lat	68	32	0	28
25-34	61	34	5	163
35-44	60	34	6	277
45-54	63	37	0	219
55-64	53	41	6	199
65 lat i więcej	53	39	7	107
Wykształcenie				
Podstawowe	58	37	5	505
Zasadnicze zawodowe	58	38	4	321
Średnie	66	30	5	145
Pomaturalne lub wyższe	61	39	0	23
Powierzchnia użytkowa gosp.				
Do 2.4 ha	65	31	4	310
2.5 do 5.4 ha	55	38	7	255
5.5 ha do 10.4 ha	56	40	4	252
10.5 ha i więcej	58	40	2	168
Główne źródło utrzymania rodziny				
Praca we własnym gosp.	57	38	5	620
Praca poza gospodarstwem	64	32	3	194
Źródła niezarobkowe	58	37	5	178
Grupa społ.-zaw. respondenta				
Rolnicy	58	37	5	819
Chłopi-robotnicy	64	32	4	171
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek				
Brak produkcji na rynek	68	30	2	211
Niska	53	40	7	240
Średnia	58	37	5	340
Wysoka	58	40	2	186
Region				
Północny	69	31	0	59
Zachodni	75	24	1	68
Środkowozachodni	54	43	2	123
Środkowy	54	40	6	162
Wschodni	55	41	4	210
Południowo-wschodni	58	35	7	253
Południowo-zachodni	64	31	5	119
Regiony według przewagi gospodarstw:				
tradycyjnych	55	40	5	445
nowoczesnych	49	48	3	65
podmiejskich	62	35	3	105
państwowych	65	32	3	148
prow. przez chłopów-robot.	64	31	5	231
Ocena własnych war. mater.				
Złe	60	35	4	385
Średnie	57	39	4	525
Dobre	65	29	6	82
Ocena rozw.syt.w rolnictwie				
Poprawa sytuacji	59	37	5	87
Brak zmiany	60	37	3	313
Pogorszenie sytuacji	59	37	4	450
Trudno powiedzieć	57	34	9	143
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	68	30	3	115
Zły kierunek	58	39	4	714
Trudno powiedzieć	58	33	9	165

Tabela 6. Czy zgadza się Pan(i) z opinią, że ziemia powinna przechodzić z gospodarstw podupadających do lepszych?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	77	12	11	994
Płeć				
Mężczyźni	77	12	11	739
Kobiety	77	13	10	253
Wiek				
do 24 lat	86	7	7	28
25-34	76	15	9	163
35-44	81	9	10	277
45-54	77	15	9	219
55-64	76	11	13	199
65 lat i więcej	67	14	19	107
Wykształcenie				
Podstawowe	75	12	12	505
Zasadnicze zawodowe	76	14	10	321
Średnie	86	6	8	145
Pomaturalne lub wyższe	74	13	13	23
Powierzchnia użytkowa gosp.				
Do 2.4 ha	74	15	11	310
2.5 do 5.4 ha	78	9	13	255
5.5 ha do 10.4 ha	77	13	10	252
10.5 ha i więcej	82	10	8	168
Główne źródło utrzymania rodziny				
Praca we własnym gosp.	76	12	12	620
Praca poza gospodarstwem	82	10	7	194
Źródła niezarobkowe	73	15	12	178
Grupa społ.-zaw. respondenta				
Rolnicy	76	13	12	819
Chłopi-robotnicy	84	9	8	171
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek				
Brak produkcji na rynek	77	11	12	211
Niska	70	16	13	240
Średnia	80	10	10	340
Wysoka	84	9	6	186
Region				
Północny	83	12	5	59
Zachodni	96	3	1	68
Środkowo-zachodni	86	9	5	123
Środkowy	72	17	11	162
Wschodni	75	13	12	210
Południowo-wschodni	77	9	14	253
Południowo-zachodni	66	18	16	119
Regiony według przewagi gospodarstw:				
tradycyjnych	74	13	13	445
nowoczesnych	89	9	2	65
podmiejskich	59	24	17	105
państwowych	86	7	7	148
prow. przez chłopów-robot.	82	9	9	231
Ocena własnych war. mater.				
Złe	72	16	13	385
Średnie	80	10	10	525
Dobre	84	5	11	82
Ocena rozw.syt.w rolnictwie				
Poprawa sytuacji	86	10	3	87
Brak zmiany	79	11	10	313
Pogorszenie sytuacji	76	14	11	450
Trudno powiedzieć	73	9	18	143
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	84	9	7	115
Zły kierunek	76	13	10	714
Trudno powiedzieć	75	9	16	165

Tabela 7. Czy zgadza się Pan(i) z opinią, że w Polsce jest zbyt dużo małych gospodarstw?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	73	14	13	994
Płeć				
Mężczyźni	74	14	12	739
Kobiety	70	14	16	253
Wiek				
do 24 lat	71	25	4	28
25-34	76	15	9	163
35-44	75	13	12	277
45-54	71	16	13	219
55-64	73	13	14	199
65 lat i więcej	67	11	21	107
Wykształcenie				
Podstawowe	70	15	15	505
Zasadnicze zawodowe	73	15	12	321
Średnie	83	11	6	145
Pomaturalne lub wyższe	83	4	13	23
Powierzchnia użytkowa gosp.				
Do 2.4 ha	70	15	15	310
2.5 do 5.4 ha	69	15	16	255
5.5 ha do 10.4 ha	77	13	10	252
10.5 ha i więcej	78	14	8	168
Główne źródło utrzymania rodziny				
Praca we własnym gosp.	74	14	12	620
Praca poza gospodarstwem	70	16	13	194
Źródła niezarobkowe	72	14	14	178
Grupa społ.-zaw. respondenta				
Rolnicy	73	14	12	819
Chłopi-robotnicy	71	14	15	171
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek				
Brak produkcji na rynek	73	14	13	211
Niska	74	10	15	240
Średnia	72	16	12	340
Wysoka	74	17	9	186
Region				
Północny	78	14	8	59
Zachodni	82	16	1	68
Środkowozachodni	87	7	6	123
Środkowy	64	17	20	162
Wschodni	78	14	8	210
Południowo-wschodni	70	13	17	253
Południowo-zachodni	61	20	18	119
Regiony według przewagi gospodarstw:				
tradycyjnych	73	11	16	445
nowoczesnych	98	2	0	65
podmiejskich	56	26	18	105
państwowych	73	15	12	148
prow. przez chłopów-robot.	73	18	9	231
Ocena własnych war. mater.				
Złe	69	17	14	385
Średnie	75	13	13	525
Dobre	80	9	11	82
Ocena rozw.syt.w rolnictwie				
Poprawa sytuacji	79	14	7	87
Brak zmiany	71	16	13	313
Pogorszenie sytuacji	74	15	11	450
Trudno powiedzieć	72	8	20	143
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	82	7	11	115
Zły kierunek	71	16	12	714
Trudno powiedzieć	73	12	15	165

Tabela 8. Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza się z opinią, że w Polsce bogate gospodarstwa stają się coraz bogatsze, a biedne coraz biedniejsze?

(%)

	Zgadzam się	Nie zgadzam się	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	66	26	8	994
Płeć				
Mężczyźni	65	28	8	740
Kobiety	69	21	10	252
Wiek				
do 24 lat	64	25	11	28
25-34	67	23	10	163
35-44	65	30	5	277
45-54	65	26	9	220
55-64	69	23	9	198
65 lat i więcej	63	27	10	107
Wykształcenie				
Podstawowe	68	24	8	504
Zasadnicze zawodowe	66	27	8	322
Średnie	60	30	10	145
Pomaturalne lub wyższe	48	48	4	23
Powierzchnia użytkowa gosp.				
Do 2.4 ha	67	23	9	309
2.5 do 5.4 ha	67	24	9	255
5.5 ha do 10.4 ha	65	26	9	254
10.5 ha i więcej	63	33	4	168
Główne źródło utrzymania rodziny				
Praca we własnym gosp.	65	28	6	621
Praca poza gospodarstwem	64	26	10	195
Źródła niezarobkowe	69	19	12	176
Grupa społ.-zaw. respondenta				
Rolnicy	66	26	8	818
Chłopi-robotnicy	63	27	9	172
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek				
Brak produkcji na rynek	64	24	11	211
Niska	68	23	9	239
Średnia	69	24	7	340
Wysoka	59	36	5	187
Region				
Północny	68	27	5	59
Zachodni	75	25	0	68
Środkowozachodni	75	23	2	124
Środkowy	66	25	9	163
Wschodni	62	30	8	211
Południowo-wschodni	67	24	10	250
Południowo-zachodni	53	29	18	119
Regiony według przewagi gospodarstw:				
tradycyjnych	68	24	7	446
nowoczesnych	71	29	0	66
podmiejskich	55	28	17	106
państwowych	71	25	4	148
prow. przez chłopów-robot.	61	29	11	228
Ocena własnych war. mater.				
Złe	67	24	9	386
Średnie	65	28	7	524
Dobre	63	23	13	82
Ocena rozw.syt.w rolnictwie				
Poprawa sytuacji	74	20	7	87
Brak zmiany	69	26	5	312
Pogorszenie sytuacji	63	29	8	453
Trudno powiedzieć	63	23	14	141
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	70	25	5	114
Zły kierunek	65	26	8	717
Trudno powiedzieć	64	26	10	163

Tabela 9. Czy, Pana(i) zdaniem, a) rolnicy posiadający duże gospodarstwa, b) rolnicy posiadający małe gospodarstwa, zyskali czy stracili na skutek polityki gospodarczej rządu?

(%)

	a				Liczba osób	b				Liczba osób
	Zyskali	Ani zyskali, ani stracili	Stracili	Trudno powiedzieć		Zyskali	Ani zyskali, ani stracili	Stracili	Trudno powiedzieć	
Ogółem	19	35	37	9	997	1	27	68	3	997
Płeć										
Mężczyźni	19	35	37	9	742	1	26	69	4	742
Kobiety	21	34	39	7	253	2	29	67	2	253
Wiek										
do 24 lat	21	25	46	7	28	4	21	71	4	28
25-34	18	43	31	9	163	2	29	64	4	163
35-44	19	40	35	6	278	1	27	71	2	278
45-54	19	30	40	11	220	0	24	71	5	220
55-64	20	28	44	10	200	2	27	68	4	200
65 lat i więcej	21	34	36	8	107	2	30	64	4	107
Wykształcenie										
Podstawowe	20	31	39	10	505	2	26	68	4	505
Zasadnicze zawodowe	18	42	33	6	324	1	28	69	2	324
Średnie	17	33	42	8	145	1	27	69	3	145
Pomaturalne lub wyższe	26	30	39	4	23		35	61	4	23
Powierzchnia użytkowa gosp.										
Do 2.4 ha	23	34	33	10	311	1	22	73	5	311
2.5 do 5.4 ha	17	33	40	10	255	2	28	68	2	255
5.5 ha do 10.4 ha	18	35	40	7	254	2	29	66	4	254
10.5 ha i więcej	17	39	38	7	168	2	29	66	4	168
Główne źródło utrzymania rodziny										
Praca we własnym gosp.	18	36	38	8	622	2	29	67	3	622
Praca poza gospodarstwem	16	38	37	9	195	1	23	73	4	195
Źródła niezarobkowe	26	28	36	11	178	2	25	69	4	178
Grupa społ.-zaw. respondenta										
Rolnicy	19	34	38	9	821	2	27	68	3	821
Chłopi-robotnicy	20	37	35	8	172	1	25	69	5	172
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek										
Brak produkcji na rynek	21	33	35	11	212	1	23	72	4	212
Niska	20	33	35	12	240	0	27	70	3	240
Średnia	18	37	37	8	341	1	33	63	3	341
Wysoka	18	37	41	4	187	3	21	73	3	187
Region										
Północny	19	37	37	7	59	2	24	71	3	59
Zachodni	26	35	35	3	68	1	40	57	1	68
Środkowozachodni	25	38	34	3	124	1	17	80	2	124
Środkowy	14	33	42	11	163	1	23	75	1	163
Wschodni	17	33	43	8	211	2	33	61	4	211
Południowo-wschodni	19	34	37	9	253	2	24	70	4	253
Południowo-zachodni	20	37	28	15	119		31	62	7	119
Regiony według przewagi gospodarstw:										
tradycyjnych	17	34	41	8	446	1	28	68	2	446
nowoczesnych	27	30	36	6	66	2	12	82	5	66
podmiejskich	25	42	25	8	106	3	35	59	3	106
państwowych	21	36	36	7	148	1	33	61	5	148
prow. przez chłopów-robot.	18	33	38	11	231	1	20	74	4	231
Ocena własnych war. mater.										
Złe	18	32	40	10	387	1	22	73	5	387
Średnie	18	36	38	8	526	2	29	67	2	526
Dobre	30	41	22	6	82	2	35	60	2	82
Ocena rozw.syt.w rolnictwie										
Poprawa sytuacji	24	37	30	9	87	3	40	52	5	87
Brak zmiany	21	35	35	9	313	1	28	67	4	313
Pogorszenie sytuacji	19	35	40	6	453	1	23	74	2	453
Trudno powiedzieć	13	32	39	15	143	2	27	66	6	143
Ocena kier.rozw.syt.w kraju										
Dobry kierunek	16	37	37	10	115	3	32	63	2	115
Zły kierunek	20	34	39	7	717	1	26	69	3	717
Trudno powiedzieć	19	35	31	15	165	2	25	68	5	165

Tabela 10 Czy, Pana(i) zdaniem, a) rolnicy posiadający wyspecjalizowane gospodarstwa, b) chłopi - robotnicy, zyskali czy stracili na skutek polityki gospodarczej rządu?

(%)

	a				Liczba osób	b				Liczba osób
	Zyskali	Ani zyskali, ani stracili	Stracili	Trudno powiedzieć		Zyskali	Ani zyskali, ani stracili	Stracili	Trudno powiedzieć	
Ogółem	16	24	44	17	995	5	29	54	12	997
Płeć										
Mężczyźni	14	26	44	16	740	5	28	55	12	742
Kobiety	20	19	42	19	253	4	32	51	13	253
Wiek										
do 24 lat	18	43	11	29	28	4	18	64	14	28
25-34	15	27	40	18	162	7	31	50	12	163
35-44	14	24	46	15	278	5	32	51	12	278
45-54	16	24	42	18	220	5	24	58	13	220
55-64	14	19	51	17	200	4	27	57	13	200
65 lat i więcej	21	25	40	15	106	2	36	54	8	107
Wykształcenie										
Podstawowe	15	22	44	18	504	4	27	57	12	505
Zasadnicze zawodowe	15	29	42	15	323	5	31	53	11	324
Średnie	19	20	43	18	145	8	31	49	12	145
Pomaturalne lub wyższe	17	22	52	9	23	4	26	52	17	23
Powierzchnia użytkowa gosp.										
Do 2.4 ha	19	24	41	17	311	3	30	54	13	311
2.5 do 5.4 ha	17	20	45	17	255	2	33	56	9	255
5.5 ha do 10.4 ha	12	27	43	18	252	9	25	54	13	254
10.5 ha i więcej	13	24	48	14	168	7	27	52	14	168
Główne źródło utrzymania rodziny										
Praca we własnym gosp.	14	25	45	15	620	6	27	54	13	622
Praca poza gospodarstwem	15	24	40	21	195	4	34	54	8	195
Źródła niezarobkowe	23	20	40	17	178	3	30	57	11	178
Grupa społ.-zaw. respondenta										
Rolnicy	15	24	45	16	819	5	26	56	12	821
Chłopi-robotnicy	17	23	38	22	172	4	42	45	9	172
Wielkość produkcji gospodarstwa na rynek										
Brak produkcji na rynek	19	21	42	18	212	3	31	56	10	212
Niska	17	25	35	23	240	5	30	52	13	240
Średnia	14	25	45	16	339	6	29	53	13	341
Wysoka	13	26	51	9	187	5	27	58	10	187
Region										
Północny	17	19	42	22	59	7	27	49	17	59
Zachodni	22	31	43	4	68	15	37	46	3	68
Środkowozachodni	15	29	46	10	124	2	23	69	6	124
Środkowy	13	24	45	18	163	4	22	62	12	163
Wschodni	14	23	42	21	209	8	29	48	15	211
Południowo-wschodni	17	21	46	16	253	4	28	59	10	253
Południowo-zachodni	16	25	38	21	119	1	44	37	18	119
Regiony według przewagi gospodarstw:										
tradycyjnych	13	25	44	19	444	6	25	55	14	446
nowoczesnych	20	27	42	11	66	2	20	70	9	66
podmiejskich	25	28	32	14	106	3	41	46	10	106
państwowych	17	30	39	15	148	9	32	45	13	148
prow. przez chłopów-robot.	15	17	52	16	231	2	32	58	8	231
Ocena własnych war. mater.										
Złe	14	22	47	17	386	4	27	57	11	387
Średnie	16	24	43	17	525	5	29	54	11	526
Dobre	23	37	29	11	82	5	34	40	21	82
Ocena rozw.syt.w rolnictwie										
Poprawa sytuacji	20	34	31	15	85	9	28	53	10	87
Brak zmiany	15	27	42	16	313	4	33	52	11	313
Pogorszenie sytuacji	15	22	49	14	453	5	26	59	10	453
Trudno powiedzieć	15	19	37	29	143	2	31	45	22	143
Ocena kier.rozw.syt.w kraju										
Dobry kierunek	17	30	43	10	115	3	37	46	13	115
Zły kierunek	15	24	45	16	716	5	27	56	11	717
Trudno powiedzieć	16	20	39	26	164	5	30	50	15	165